

Sygn. akt VI GC 72/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2020 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Justyna Wyrwas – Oliwkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2020 roku w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko Towarzystwu (...) w W.

o zapłatę

- 1) zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) w W. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 6.209,61 zł (sześć tysięcy dwieście dziewięć złotych 61/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 10 listopada 2018 roku do dnia zapłaty;
- 2) oddala powództwo w pozostałym zakresie;
- 3) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.414,06 (dwa tysiące czterysta czternaście złotych 06/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;
- 4) nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych:
 - a) od powoda kwotę 19,29 zł (dziewiętnaście złotych 29/100),
 - b) od pozwanego kwotę 156,05 zł (sto pięćdziesiąt sześć złotych 05/100).

sędzia Justyna Wyrwas – Oliwkiewicz

Sygn. akt VI GC 72/19

UZASADNIENIE

W dniu 31 października 2018 roku powód (...) Spółka Akcyjna w W. wystąpił przeciwko pozwanemu Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W. z pozwem o zapłatę kwoty 6.994,71 zł, w tym:

- 6.394,71 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 9 sierpnia 2018 roku - tytułem odszkodowania za szkodę w pojeździe,
- 600,00 zł - tytułem zwrotu kosztów sporządzenia kosztorysu naprawy.

Domagał się także zasądzenia zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu podał, że będący własnością W. B. pojazd marki A. o nr rej. (...) został uszkodzony przez sprawcę, którego łączyła z pozwanym umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Podał, że wstąpił w prawa

poszkodowanego na podstawie umowy cesji. Wskazał, że koszty przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody wynoszą 10.234,46 zł brutto, a pozwany wypłacił jedynie 3.839,75 zł brutto. (k. 2-5)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Zarzucał brak legitymacji czynnej powoda. Wskazywał, że wysokość odszkodowania powinna odpowiadać faktycznym kosztom naprawy pojazdu. Podawał, że powód nie wykazał, że naprawa za pomocą części o jakości O była zasadna. Ponadto zakwestionował żądanie zwrotu kosztów sporządzenia kalkulacji i roszczenie odsetkowe. (k. 56-60)

Sąd ustalił, co następuje:

W kolizji drogowej z 7 lipca 2018 roku uległ uszkodzeniu samochód marki A. (...) o nr rej. (...), (rok produkcji 2007), będący własnością W. B.. Sprawca zdarzenia był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego. Poszkodowany nie ma możliwość odliczenia podatku VAT od kosztów naprawy. **(bezsporne)**

Pozwany uznając swoją odpowiedzialność za ustalił wysokość uzasadnionych kosztów naprawy na kwotę 3.839,75 zł brutto, przy przyjęciu stawki 65,00 zł netto za roboczogodzinę prac mechaniczno-blaharskich i lakierniczych, cen nieoryginalnych części zamiennych, ceny oryginalnych części zamiennych z rabatami dostawców, koszt materiałów lakierniczych w 95%. Decyzją z 27 lipca 2018 roku pozwany przyznał poszkodowanemu odszkodowanie w wysokości 3.839,75 zł brutto. **(dowód: decyzja pozwanego z 27 lipca 2018 roku k. 22-23, kalkulacja naprawy pozwanego k. 24-27)**

W dniu 11 września 2018 roku poszkodowany zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w R. umowę cesji, której przedmiotem była przysługująca mu wobec pozwanego wierzytelność z tytułu szkody w pojeździe marki A. o nr rej. (...) powstałej na skutek zdarzenia z 7 lipca 2018 roku. Kolejno w dniu 12 września 2018 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. przełał wyżej wskazaną wierzytelność na rzecz O.eu (...) w L., a w dniu 19 września 2018 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. przełał powyższą wierzytelność na rzecz powoda (...) Spółkę Akcyjną w W.. Pozwany każdorazowo został zawiadomiony o dokonanych przelewach. **(dowód: umowa cesji z 11 września 2018 roku z pełnomocnictwem i zawiadomieniem k. 18- 20, umowa cesji z 12 września 2018 roku z zawiadomieniem i pełnomocnictwem k. 13-17, umowa cesji z 19 września 2018 roku z zawiadomieniem i pełnomocnictwem k. 10-12)**

W kalkulacji z 8 października 2018 roku sporządzonej na zlecenie powoda przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wskazano, iż koszt naprawy uszkodzonego pojazdu wynosi 10.234,46 zł brutto, przy przyjęciu stawki 100,00 zł netto za roboczogodzinę prac mechaniczno-blaharskich i lakierniczych, cen oryginalnych nowych części zamiennych i koszt materiałów lakierniczych w 100%. W dniu 23 października 2018 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. obciążył powoda rachunkiem na kwotę 600,00 zł netto za sporządzenie kalkulacji. **(dowód: kalkulacja naprawy z oceną techniczną k. 28-37, rachunek k. 39)**

Pismem z 26 października 2018 roku powód wezwał pozwanego do dopłaty kwoty 6.394,71 zł tytułem odszkodowania i zwrotu 600,00 zł za sporządzenie kalkulacji. **(dowód: wezwanie do zapłaty k. 40)**

Koszty przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu sprzed szkody wynoszą 10.049,36 zł brutto, przy przyjęciu średniej stawki za roboczogodzinę prac mechaniczno-blaharskich w wysokości 100,00 zł netto i lakierniczych wysokości 110,00 zł netto oraz cen części o jakości (...). **(dowód: opinia biegłego z zakresu techniki motoryzacyjnej R. W. k. 113-133)**

Sąd pominął dowód z zeznań świadka W. B. i oględzin pojazdu oraz oddalił wnioski o pozwanego o zobowiązanie warsztatu naprawczego do przedstawienia faktur za naprawę, ponieważ okoliczność czy pojazd został naprawiony i za pomocą jakich części była nieistotna dla rozstrzygnięcia sprawy, o czym poniżej.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Żądanie powoda obejmowało dwa elementy: odszkodowanie z tytułu kosztów naprawy pojazdu i zwrot kosztów sporządzenia kalkulacji naprawy na zlecenie powoda.

Roszczenie w zakresie odszkodowania obejmującego koszty naprawy pojazdu powód wywodził z umowy przelewu wierzytelności obejmującej odszkodowanie z ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

Stosownie do art. 509 § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Podstawowym aktem prawnym regulującym kompleksowo ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z ruchem pojazdu mechanicznego jest ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (tj. z dnia 21 listopada 2016 r., Dz.U. z 2016 r. poz. 2060) – dalej zwana ustawą. Jej przepisy stanowią *lex specialis* względem art. 822 § 1 kc, a w sprawach nieuregulowanych stosuje się przepisy kodeksu cywilnego (art. 22 ustawy).

Zgodnie z art. 34 ustawy z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy). Stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy odszkodowania ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Kierujący pojazdem ponosi odpowiedzialność za szkody na mieniu, jak i na osobie, wyrządzone w związku z ruchem pojazdu, na zasadzie winy na podstawie art. 415 k.c. W myśl 361 § 1 i 2 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła i naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzone.

Pozwany przyznał co do zasady swoją odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną w należącem do poszkodowanego pojeździe przez osobę objętą u niego obowiązkowym ubezpieczeniem posiadaczy pojazdów mechanicznych.

W pierwszej kolejności pozwany kwestionował legitymację procesową powoda zarzucając, że z przedłożonej przez powoda dokumentacji nie wynika, że nabył skutecznie wierzytelność. Zarzut braku legitymacji procesowej okazał się bezzasadny. Powód dołączył do pozwu trzy umowy przelewów wierzytelności, które zostały zawarte przez prawidłowo umocowanych do tego pełnomocników, a nadto w umowach precyzyjnie opisano przenoszona wierzytelność. Powód był zatem legitymowany do wytoczenia powództwa przeciwko pozwanemu.

Przedmiotem sporu była też wysokość odszkodowania, a w szczególności okoliczność, czy przy ustalaniu wysokości kosztów naprawy powinny zostać uwzględnione ceny nowych i oryginalnych części zamiennych czy też wzięte pod uwagę części używane lub zamienniki, a także wysokość stawki godzinowej za prace naprawcze.

Weryfikacja tych okoliczności wymagała wiadomości specjalnych.

W niekwestionowanej przez strony opinii z 28 stycznia 2020 roku (k. 113-133) biegły R. W. dokonał szczegółowej analizy kosztorysów sporządzonych przez każdą ze stron i sporządził nową kalkulację. Biegły przyjął za prawidłową średnią stawkę godzinową za robociznę blacharską, mechaniczną w wysokości 100,00 zł netto i lakierniczą w wysokości 110,00 zł netto. Ustalony przez biegłego koszt naprawy przywracającej pojazd do stanu sprzed szkody wynosił 10.049,36 zł brutto, przy przyjęciu części zamiennych o jakości (...). Biegły sporządził również kosztorys naprawy pojazdu przy użyciu części oryginalnych o jakości O wskazując, że tak przeprowadzona naprawa wyniosłaby 10.275,58 zł brutto. Jednak z uwagi na wiek pojazdu w dacie szkody (11 lat) i zasadę minimalizacji szkody sąd uznał za zasadną naprawę pojazdu za pomocą części zamiennych o jakości (...), które są tożsame pod względem użytkowym, jakościowym i estetycznym z częściami typu O. W ocenie biegłego tak przeprowadzona naprawa przywróciłaby pojazd do stanu sprzed szkody.

Bezzasadny w ocenie sądu był zarzut pozwanego, iż wysokość odszkodowania powinna odpowiadać rzeczywisty kosztom naprawy. Kwestie czy i w jakim zakresie samochód został naprawiony, były nieistotne dla rozstrzygnięcia. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem Sądu Najwyższego „obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić, odszkodowanie bowiem ma wyrównać uszczerbek majątkowy powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę, istniejący od chwili wyrządzenia szkody do czasu, gdy zobowiązany wypłaci poszkodowanemu sumę pieniężną odpowiadającą szkodzie ustalonej w sposób przewidziany prawem„ (zob. uzasadnienie uchwały z 15 listopada 2001 roku, sygn. akt III CZP 68/01, OSNC 2002/6/74, OSP 2002/7-8/103, Prok.i Pr.-wkł. 2002/6/39, Pr.Gosp. 2002/6/1, Wokanda 2002/5/5, Biul.SN 2001/11/15, M.Prawn. 2002/3/101, M.Prawn. 2002/9/416, M.Prawn. 2001/24/1195).

Drugim elementem sporu była odpowiedzialność pozwanego w zakresie kosztu sporządzenia na zlecenie powoda kalkulacji naprawy pojazdu. W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2004 roku (sygn. akt. III CZP 24/04, publ. OSNC 2005, Nr 7-8, poz. 117, str. 35) stwierdzono, iż odszkodowanie, przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, może - stosownie do okoliczności sprawy – obejmować także koszty ekspertyzy prywatnej (art. 361 k.c.). W ocenie sądu w niniejszej sprawie brak było jednak podstaw do zasądzenia na rzecz powoda należności z rachunku z dnia 23 października 2018 roku. W pierwszej kolejności należało ocenić czy poniesienie tego wydatku było obiektywnie uzasadnione i konieczne. W przytoczonej uchwale mowa jest o kosztach poniesionych przez poszkodowanego, tymczasem, to nie poszkodowany został obciążony kosztami ekspertyzy, lecz powód. W ocenie sądu koszty te nie mieszczą się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego. Wskazać należy, że ocena opłacalności podejmowanych przez powoda decyzji o zawieraniu umów cesji z poszkodowanymi, mającymi wierzycielności wobec ubezpieczycieli, mieści się w ramach ryzyka prowadzenia przedsiębiorstwa. Ponadto powód nie wykazał poniesienia realnego wydatku na poczet sporządzenia kalkulacji, gdyż nie przedstawił potwierdzenia zapłaty należności za jej wykonanie.

Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne oraz rozważania prawne, na podstawie przywołanych przepisów, sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6.209,61 zł jako różnicę między odszkodowaniem należnym wyliczonym przez biegłego (10.049,36 zł brutto), a wypłaconym przez pozwanego (3.839,75 zł brutto).

W zakresie żądania odsetek wskazać należy, co następuje. W dniu 27 lipca 2018 roku pozwany wydał decyzję przyznającą odszkodowanie. Jak podkreślono w wyroku Sądu Najwyższego z 6 lipca 1998 roku (sygn. akt III CKN 315/18, OSNC 2000/2/31, Pr.Gosp. 2000/1/1, Biul.SN 1999/10/6, M.Prawn. 1999/12/44) „z chwilą wypłacenia kwoty ustalonej przez ubezpieczyciela obowiązek wypowiedzenia się odnośnie do tego, czy jest ona odpowiednia, powraca do wierzyciela (poszkodowanego, uprawnionego z ubezpieczenia OC). Od chwili zgłoszenia przez niego żądania dalszych roszczeń zakład pozostaje w opóźnieniu, o ile oczywiście roszczenia te będą uzasadnione”. Po wydaniu decyzji poszkodowany nie kwestionował wypłaconej należności. Dopiero w piśmie z 26 października 2018 roku powód, po nabyciu wierzycielności od poszkodowanego, sformułował żądanie dopłaty odszkodowania. W konsekwencji na

podstawie z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy oraz art. 481 k.c. pozwany pozostawał w opóźnieniu od 10 listopada 2018 roku tj. po upływie 14 dni w ciągu który pozwany powinien ustosunkować się do wezwania powoda, czego nie zrobił.

W pozostałym zakresie sąd oddalił powództwo jako bezzasadne.

O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. dokonując ich stosunkowego rozdzielenia między stronami biorąc pod uwagę wynik sprawy.

Koszty procesu obejmowały łącznie 4.754,00 zł, z czego:

- powód poniósł 2.937,00 zł (320,00 zł opłaty od pozwu, 1.800,00 zł wynagrodzenia pełnomocnika obliczonego zgodnie z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku, 17,00 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 800,00 zł wynagrodzenia biegłego,
- pozwany poniósł – 1.817,00 zł (1.800,00 zł wynagrodzenia pełnomocnika obliczonego zgodnie z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku oraz 17,00 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa).

Powód wygrał sprawę w 89% (z żądanej kwoty 6.994,71 zł należności głównej zasądzono na jej rzecz kwotę 6.209,61 zł), zatem winien ponieść koszty procesu w zakresie oddalonego powództwa (11% z 4.754,00 zł = 522,94 zł), a pozwany w zakresie kwoty 4.231,06 zł (89% z 4.754,00 zł). Dokonując rozliczenia kosztów należnych i poniesionych, sąd zasądził zatem od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.414,06 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W niniejszej sprawie powód uiścił zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego w wysokości 800,00 zł. Wynagrodzenie biegłego wyniosło 945,34 zł i zostało wypłacone z zaliczki wpłaconej przez powoda (800,00 zł) i tymczasowo z funduszu Skarbu Państwa (145,34 zł). Ponadto należna opłata od pozwu wynosiła 350,00 zł, a powód uiścił jedynie 320,00 zł. Dlatego na podstawie art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku, poz. 300) sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku, stosownie do wyniku postępowania, od powoda kwotę 19,29 zł (11% z 175,34 zł) i od pozwanego kwotę 156,05 zł (89% z 175,34 zł),

sędzia Justyna Wyrwas – Oliwkiewicz